

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia   lipca 2010 r.

**Pan
Wiesław Rączka
Dyrektor Domu Pomocy
Społecznej w Krakowie
Os. Sportowe 9
31 – 965 Kraków**

K/10/003
LKR-4111-02-02/2010

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła kontrolę sprawdzającą w zakresie realizacji zadań przez Dom Pomocy Społecznej w Krakowie os. Sportowe 9 w odniesieniu do obowiązujących standardów. Niniejsze wystąpienie pokontrolne Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przekazuje Panu Dyrektorowi stosownie do art. 60 ustawy o NIK w związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 11 czerwca 2010 r. oraz omówione na nardzie pokontrolnej z udziałem dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w dniu 24 czerwca 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Domu Pomocy Społecznej w Krakowie os. Sportowe 9 (DPS) w zakresie realizacji wniosków pokontrolnych sformułowanych w 2007 r., pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. W szczególności NIK zwraca uwagę, że DPS nadal nie spełnia przewidzianych przepisami prawa standardów¹ co jest istotne w kontekście przyjmowania kolejnych osób kierowanych przez MOPS na czas nieograniczony, mimo że Dom posiada warunkowe zezwolenie na działalność tylko do 31 grudnia 2010 r.

Powyższą ocenę uzasadniają poniższe ustalenia i oceny cząstkowe.

---

¹ Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837)

1. W badanym okresie, tj. w latach 2007 - 2010 (I kwartał) DPS zrealizował w zadowalającym stopniu sześć spośród ośmiu wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym NIK z 2007 r. Dwa wnioski, tj. dotyczący realizacji programu naprawczego oraz zabezpieczenia realizacji bieżących niezbędnych potrzeb mieszkańców DPS na poziomie wymaganym standardem usług, zostały zrealizowane tylko częściowo.

Mimo opracowania przez DPS nowego programu naprawczego na lata 2007-2010 uzupełnionego następnie o dwa aneksy (z 29 stycznia 2008 r. oraz z 5 lutego 2010 r.) ustalające dostosowanie Domu do rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej², w związku z nieosiągnięciem wymaganych standardów, zgoda na prowadzenie Domu udzielona była warunkowo do dnia 31 grudnia 2010 r. NIK przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Pana Dyrektora, że przyczyną opóźnienia w realizacji programu naprawczego był brak niezbędnych środków finansowych w kwocie co najmniej ok. 1.041 tys. zł, m.in. na budowę szybu windowego dostosowanego dla potrzeb osób niepełnosprawnych, rozbudowę poddasza Domu o pomieszczenia wymagane stosownie do standardów określonych w rozporządzeniu o DPS oraz na budowę instalacji hydrantowej.

2. Uchybieniem było nieudokumentowanie we wszystkich przypadkach (37 osób) udziałów mieszkańców w opracowywaniu dla nich planów wsparcia (IPW). Ponadto w przypadku 20 osób w dokumentacji IPW na formularzach oświadczenia o wyborze pracownika pierwszego kontaktu brak było podpisu mieszkańca stwierdzającego wskazanie takiego pracownika lub adnotacji o przyczynach braku złożenia takiego podpisu. Zgodnie z § 3 ust 1 rozporządzenia o DPS dom funkcjonuje w oparciu o indywidualne plany wsparcia mieszkańca domu, opracowane z jego udziałem, jeżeli ten udział jest możliwy. Uchybienia w tym zakresie potwierdziła również ankieta przeprowadzona w trakcie niniejszej kontroli NIK wśród mieszkańców DPS, która wykazała, że tylko dwie ankietowane osoby uznały, że IPW sporządzono z ich udziałem natomiast 10 osób stwierdziło, że nie brało udziału w sporządzaniu takiego planu, a kolejne 7 osób pozostawiło pytanie bez odpowiedzi.
3. W badanym okresie DPS nie osiągnął wymaganego wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego. Wskaźnik ten wynosił od 0,53 do 0,59 podczas gdy stosownie do zapisów § 6 ust 2 pkt 3 lit. b rozporządzenia o DPS powinien wynosić nie mniej niż 0,6. NIK przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Pana

---

² Patrz przypis 1.

Dyrektora, że po uwzględnieniu 0,5 etatu dyrektora wskaźnik wynosi obecnie 0,605 a w celu usankcjonowania tej sytuacji poszerzono wykaz pracowników wchodzących w skład zespołu OT o stanowisko dyrektora w wymiarze 0,5 etatu, co zostało potwierdzone stosownym aneksem do Zarządzenia Dyrektora DPS nr 3 z 16 kwietnia 2010 r., tj. w już trakcie niniejszej kontroli NIK.

4. NIK nie wnosi uwag do realizacji przez DPS obowiązku wynikającego z § 6 pkt 2 ust. 4 rozporządzenia o DPS, które nakłada konieczność uczestniczenia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, co najmniej raz na dwa lata, w szkoleniach organizowanych przez dyrektora domu na temat prawa mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami.
5. Dotychczasowe działania, podejmowane od stycznia 2009 r. i kontynuowane w I kwartale br., zmierzające do zapewnienia udzielania świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej poprzez zawarcie kontraktów bądź porozumień, nie przyniosły efektów. Z ustaleń kontroli wynika, że do czasu zakończenia kontroli NIK żaden z mieszkańców Domu nie złożył deklaracji wyboru pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) a porozumienie na świadczenie podstawowej opieki pielęgniarskiej zostało zawarte z NZOZ s.c. os. Szkolne 9 w dniu 29 kwietnia 2010 r. Dopiero w dniu 14 maja 2010 r., tj. już po zakończeniu kontroli NIK, został ustalony w formie notatki służbowej, zakres zadań pielęgniarki POZ realizowany w DPS na mocy ww. porozumienia oraz przysługujących obywatelom świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej. Zasady udzielania i finansowania świadczeń opieki zdrowotnej, w tym usług pielęgniarskich objętych POZ określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz. 1027 ze zm.), akty wykonawcze do tej ustawy oraz zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia.

W latach 2008-2010 (I kwartał) z tytułu zatrudnienia pielęgniarek DPS poniósł wydatki odpowiednio w wysokości: 184,5 tys. zł, 156,7 tys. zł oraz 37,5 tys. zł. (na dzień zakończenia kontroli zatrudnionych było 5 pielęgniarek na 4,5 etatu). Pielęgniarki zatrudnione w DPS wykonywały zalecenia lekarzy oraz prowadziły stosowną dokumentację, wykonywały zabiegi i inne czynności pielęgniarskie, w tym usługi objęte POZ. Zdaniem NIK zgodnie z art. 58 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej³ dom pomocy społecznej może pokryć wydatki ponoszone na niezbędne usługi

---

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 ze zm.),

pielęgnacyjne w zakresie wykraczającym poza uprawnienia wynikające z przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Najwyższa Izba Kontroli przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia, że podpisanie umowy na świadczenia pielęgniarki POZ z podmiotem pielęgniarskim zostało wstrzymane w związku z pismem z 30 lipca 2009 r. Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ skierowanym do Z-cy Prezydenta Miasta Krakowa o wstrzymaniu zawierania nowych umów ze świadczeniobiorcami.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca jednak uwagę, że również według ww. pisma Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ wszyscy świadczeniobiorcy, którzy dokonali wyboru pielęgniarki POZ na podstawie deklaracji wyboru, bez względu na przyjętą umowę, metodę finansowania świadczeń, powinni być objęci kompleksową, odpowiednią do stanu zdrowia, opieką pielęgniarską, zgodną z zakresem zadań pielęgniarki POZ. W szczególności, pacjenci zadeklarowani, mieszkający w DPS są finansowani podwyższoną stawką (współczynnik 3,5 x stawka bazowa).

6. W ocenie NIK Dyrektor DPS nie dokładał należytej staranności w realizowaniu nadzoru nad prowadzeniem dokumentacji DPS, np. IPW, załączników/aneksów do programu naprawczego, wniosku w ramach MRPO⁴ o dofinansowanie modernizacji DPS os. Sportowe. Uchybienia takie skutkowały m.in. odrzuceniem, ze względów formalnych, wniosku o dofinansowanie modernizacji DPS. Do złożonej dokumentacji nie dołączono bowiem, pomimo wezwania do uzupełnienia dokumentów, pozwolenia Miejskiego Konserwatora Zabytków nr 174/09 z dnia 22 października 2009 r., stanowiącego integralną część pozwolenia na budowę.
7. Zastrzeżenia NIK budzi niezapewnienie w wystarczającym stopniu możliwości nadzoru i kontroli nad dostarczaniem posiłków do DPS przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej os. Szkolne (DDPS). DPS nie zawarł żadnej umowy w tej sprawie m.in. dotyczącej ustalania jadłospisów i diet. Izba przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Dyrektora, że posiadał opracowane procedury zabezpieczenia i wycofania z obrotu partii żywności nieodpowiadającej wymaganiom, a w sprawie diet/jadłospisów zasięgał opinii dietetyczki pracującej w Miejskim Dziennym Domu Pomocy Społecznej. Ponadto w trakcie narady pokontrolnej Dyrektor MOPS poinformowała, że sprawa formalnego uregulowania tej kwestii leży w gestii MOPS i zostanie m.in.

---

⁴ Małopolski Regionalny Program Operacyjny

uwzględniona w Regulaminie Organizacyjnym DDPS gdyż obie placówki są jednostkami miejskimi.

8. NIK nie wnosi uwag do działań DPS w zakresie rozwoju samorządności mieszkańców, o której mowa w § 5 pkt. 1, ust. 3 e rozporządzenia o DPS. Fakt realizacji zadań w tym obszarze potwierdzili także wszyscy ankietowani mieszkańcy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o:

1. Kontynuowanie programu naprawczego, a także działań zmierzających do pozyskania środków na jego realizację, w celu osiągnięcia wymaganych przez DPS standardów.
2. Zapewnienie właściwego prowadzenia dokumentacji DPS w tym m.in. udokumentowanie udziału mieszkańców DPS w sporządzaniu IPW.
3. Rozważenie podjęcia działań zwiększających możliwość świadomego uczestniczenia mieszkańców w tworzeniu i realizacji IPW.
4. Kontynuowanie działań zmierzających do wykorzystywania przez DPS możliwości korzystania z opieki pielęgniarstwa dla mieszkańców w ramach uprawnień wynikających z przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się o przedstawienie przez Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Akta kontroli.